

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Error in qualitate ejusdem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

2. Si poena exprimitur sine determinatione quoad vices, quibus poena sit assumenda, v.g. sic: *Voveo jejunare si ludam, Voveo peregrinationem Hierosolymitanam, si adulterium committam, &c.* non semper intelligitur toties esse subvertendam poenam, quoties votum violatur; sed tenet regulam: Quando poena est ex ordinis, quaeque iterari solet, intelligitur toties quoties, quare in praedicto voto de jejunando, si lusero, toties re ad jejunium condemnor, quoties ludis, quando autem est ex gravissimis, quaeque iterari non consueverunt, qualis est dicta peregrinatio, in prima solum transgressione urgebit poena, in consequentibus ex doctr. Sanch. Lam. apud Castr. tom. 3. n. 15. d. 1. p. 18. m. 6. Ratio est, quia non est verosimile voventis intentionem (quam ex communi hominum more interpretandam esse in votis; post paululum dicemus) fuisse, sibi imponere toties, quoties poenas illas insolitas; verosimile est voluisse moderatas, & solitas; semper intellige, nisi qui contrarium expectet.

3. Si recorderis, sciasque votum emisisse, at nescias, an sub poena aliqua emiseris, ad nullam poenam te obligo, quando, quicquid cum gravi culpa, contra votum agis; quia nemo sibi debet poenam indicere, si certa non est.

4. Si recorderis voti, non autem poenae, votumque transgrediaris; te ad poenam nequaquam obstringi diximus *supra lib. 1. c. 2. §. 6. n. 16.* probabiliter.

Praeterea, quando ob quancunque rationem a voti transgressione excusaris, te poenae reum nequitiam facio. Ita Sanch. lib. 4. in dec. c. 22. a n. 14. vovisti, v. g. jejunaturum, si Sacro interis, si die feriatum, si die etiam die festivo praeditus; autem ex assistentia infirmi, vel ex invincibili causa, Missam non audis, ad jejunium non teneris. Ratio est, quia intentio fuit te in poenam jejunare velle; at ubi nulla culpa est nulla debetur poena, secundum hanc regulam, te votum emisisse praesumendum est. Idem dic, si in transgressione adsit sola venialis culpa, quia gravis poena levi culpa nequaquam imponitur.

5. Denique in voto poenali duplici, cum poena sit accessoria voto, sequitur, quod si absolvaris a voto censearis absolutus a poena. Ita Castr. l. c. n. 4. Imo non est improbabile, si petas dispensationem dicti duplicis voti, satis esse explicare superiori ipsum votum principale, v. g. votum de non ludendo, sine necessitate explicandi poenam, sub qua dictum votum confirmasti. Sic idem n. 5.

Ratio est, quia tota ratio dispensandi residet in ipso principali.

CAPUT XIII.

Quid operetur Error, vel ignorantia in Voto.

1. Error, siue ignorantia potest esse, vel circa voti substantiam, vel circa qualitates: vel circa finem; de singulis breviter. Et quamvis nonnulli distinguant, quando adest ignorantia positiva, & quando negativa; ego tamen non distinguendum censo: quia quoad haec, quae in hoc capite tractamus, necessaria non est.

Error in substantia Voti.

2. Dico primo, si erretur circa voti substantiam, vel ea ignoretur, votum irritum est, quia deficiente substantia, omnia, quae ab ea consequuntur, deficiunt. Ita Less. lib. 4. c. 40. dub. 2. n. 3. 1. Suar. t. 2. de Rel. lib. 1. de voto, c. 1. n. 6. Suar. lib. 4. in Dec. c. 2. n. 6. Hinc, si quis non cognoscens votum inducere obligationem exequendi, illud emitteret, emitteret nulliter? Obligatio enim est de essentia voti. Si quis erraret in objecto, seu materia, quam voveret, idem esset, materia enim est de voti substantia: Vt, si quis voverit ire Hierosolymam, putans sine navigatione id fieri posse, idem esset, si ignorans professionem

Religionis esse perpetuam, illam quis voveat: perpetuitas enim in Religione pertinet ad essentiam.

Illam praedictis, sciendis notanda est exceptio: nam si, quod de substantia est nescias, voveas tamen, prout res in se est, & prout alij voverent (id quod ex animo tuo colligendum erit) Reus eris voti: quia tunc tacite consentis in substantiam voti.

Error in qualitate Voti.

4. Dico secundo, si ignorantia sit circa voti circumstantias, vel qualitates, distinguendum est. Ita Less. loc. cit. dub. 10. & 13. Sanch. loc. cit. c. 3. a num. 8. Suar. l. cit. a n. 11. Bonac. t. 2. disp. 4. q. de voto, p. 3. §. 2. n. 4. nam si tantum sint ponderis, ut in ipsum voti obiectum redundent, vitabitur, annullabiturque votum, tum quoad substantiam, tum quoad illas circumstantias. At si circumstantiae sint parvi ponderis, validum erit votum. Ratio est, quia ignorantia circumstantiarum magnis ponderis, ignorari censetur ipsa voti substantia: at ignorari circumstantiarum modicae considerationis, non censetur ignorari substantiam voti, solum circumstantiam illam ignoratam portigent causam faciliorem relaxationi. Explico utrumque exemplis.

5. Si voveas Religionem Cartusianorum, vel Minorum, nesciens eos, & continere a comedendis carnis: vel Religionem Capucinorum ignorans ab eis nudum corpus rudi lana contegi, nulliter voves; nec eas, imo nec aliam ingredi obligaris: quia ex una parte tu illam Religionem vovisti non aliam: & ex alia parte ex qualitate tantum sunt gravitatis, ut profus immutent obiectum tui voti: ita ut iis qualitatibus non cognitis, unde nec promissis, Religio incognita censetur, & non promissa.

6. Contra vero, si voveas dare elemosynam huic pauperi, credens eum esse, v. g. Sacerdotem, si invenias Sacerdotem non esse Ordinis insignitum, adhuc teneris voto: ejusmodi enim error in illa circumstantia non videtur esse tantus, ut totum votum immutare possit: licet enim non vovisses, si illum Sacerdotem non putasses, vovisti tamen consentiendo substantiae elemosynae ex vi pietatis in pauperem, quae te principaliter movebat.

7. Petes, si solum circumstantia parvi momenti sit ignorata, unde validum sit votum quoad substantiam, et tunc obligatio exequendi, si ea sit inseparabilis pars materiae voti?

Respondetur, erit: quia, cum parum pro nihilo reputetur, censetur votum esse etiam de illa parva circumstantia necessario imbibita in principali. Quod si forte esset separabilis, possetque integrè substantia voti poni sine illa circumstantia; tunc ea circumstantia posset omitti, quia cum fuerit ignorata, sub voti obligationem non cadit.

8. Video operosum esse aliquando dignoscere, An qualitas sit magni, vel parvi ponderis, sitque, tanta ut redundet in substantiam: Nec tamen aliam regulam tradunt Doctores, nisi prudens boni viri judicium, quo ex circumstantiis, mente, finemque, quem de facto habui vovens (nec solum quem habuisset, si scivisset) tota res morali diligentia examinatur.

Error in fine Voti. Vbi etiam agitur, Quomodo debeat Voti finis.

9. Finis quantum ad nos hic pertinet, vel est solum impulsivus, & veluti quaedam occasio vovendi, vel est principalis, & recte intentus.

Hanc vocant auctores causam finalem voti; illam causam excitantem, & moventem, Si, v. g. voveas visitare Virginem Lauretanam, occasione, quod Laureti aditus amicus, visitatio Lauretana est causa finalis; Amici, est solum motiva.

10. Dico jam tertio, si error sit in causa finali, nullum est votum, si in motiva, votum est validum. Ita Less. l. c. n. 11. Suar. l. c. n. 14. Sanch. l. c. n. 4. 5. Bonac. l. c. n. 13. Ratio est, quia finis intentus pertinet ad essentiam promissionis; ex fine enim promissio aequè, ac ceterae humane actiones